

QORTI TAL-MAGISTRATI (MALTA)

**MAGISTRAT DR.
GABRIELLA VELLA**

Seduta ta' l-4 ta' Frar, 2013

Avviz Numru. 196/2011

Consiglio Livori

Vs

Jacksons Company Ltd.

Il-Qorti,

Rat ir-Rikors ipprezentat minn Consiglio Livori fis-17 ta' Gunju 2011 permezz ta' liema jitlob li s-socjetà Jacksons Company Ltd. tigi kkundannata thallsu s-somma ta' hamest elef seba' mija tmienja u disghin Euro u sittin centezmu (€5,798.60) jew somma verjuri li tigi likwidata mill-Qorti, rapprezentanti danni minnu sofferti bhala rizultat ta' incident li kellu fuq il-post tax-xoghol fil-25 ta' Jannar 2000, ghal liema incident hija unikament responsabbli s-socjetà Jacksons Company Ltd. minhabba traskuragni, negligenza u nuqqas ta' harsien tar-regolamenti dwar is-sahha u s-sigurtà ta' l-impjegat fuq il-post tax-xoghol, bl-imghax legali dekoribbli skond il-Ligi u bl-ispejjez kontra s-socjetà Jacksons Company Ltd.;

Rat ir-Risposta tas-socjetà konvenuta permezz ta' liema toponi ghat-talba ta' l-attur u titlob li l-istess tigi michuda, bl-ispejjez kontra tieghu, stante li: (i) l-azzjoni attrici hija preskritta bit-trapass ta' sentejn mid-data ta' l-incident meritu tal-kontestazzjoni, ai termini ta' l-Artikolu 2153 tal-Kap.16 tal-Ligijiet ta' Malta; (ii) minghajr pregudizzju ghall-ewwel eccezzjoni, hija ma kellha ebda responsabilità ghall-incident *de quo*; u (iii) in subsidium u minghajr pregudizzju ghal dak except, il-*quantum* tad-danni reklamati huwa wiehed eccessiv;

Semghet ix-xhieda moghtija mill-attur waqt is-seduti ta' l-20 ta' Marzu 2012¹ u tat-12 ta' Gunju 2012² u rat id-dokumenti minnu esebiti waqt is-seduta ta' l-20 ta' Marzu 2012 markati Dok. "CL1" a fol. 13 sa' 20 tal-process;

Rat li gew allegati l-atti tal-kawza fl-ismijiet "Consiglio Livori v. Jacksons Company Ltd." Avviz Nru. 1655/00, li giet ikkancellata fit-18 ta' Settembru 2007;

Rat li l-kawza baqghet ghas-sentenza dwar l-eccezzjoni tal-preskrizzjoni;

Rat l-atti l-ohra kollha tal-kawza;

Ikkunsidrat:

Bil-proceduri odjerni l-attur jitlob li s-socjetà konvenuta tigi kkundannata thallsu is-somma ta' €5,798.60 jew somma verjuri li tigi likwidata mill-Qorti, rapprezentanti danni minnu sofferti bhala rizultat ta' incident li kellu fuq il-post tax-xoghol fil-25 ta' Jannar 2000, ghal liema incident jikkontendi li hija unikament responsabbli s-socjetà konvenuta minhabba traskuragni, negligenza u nuqqas ta' harsien tar-regolamenti dwar is-sahha u s-sigurtà ta' l-impjegat fuq il-post tax-xoghol. Is-socjetà konvenuta tilqa' ghat-talba ta' l-attur bl-eccezzjoni preliminari li l-azzjoni attrici hija preskritta bid-dekors ta' sentejn ai termini ta' l-Artikolu 2153 tal-Kap.16 tal-Ligijiet ta' Malta, u bl-

¹ Fol. 21 tal-process.

² Fol. 25 tal-process.

eccezzjonijiet fil-meritu li hija ma kellha ebda responsabilita ghall-incident *de quo* u li in subsidium u minghajr pregudizzju ghal dak except, il-*quantum* tad-danni reklamati huwa wiehed eccessiv.

Il-partijiet kontendenti qablu li l-ewwel eccezzjoni li ghandha tigi trattata u deciza hija l-eccezzjoni tal-preskrizzjoni ai termini ta' l-Artikolu 2153 tal-Kap.16 tal-Ligijiet ta' Malta, sollevata mis-socjeta konvenuta.

Minn qari u konsiderazzjoni ta' l-eccezzjonijiet sollevati mis-socjeta konvenuta ghat-talba attrici huwa immedjatament evidenti li l-eccezzjoni tal-preskrizzjoni minnha sollevata ma tistax tirnexxi. In effetti ghalkemm is-socjeta konvenuta teccepixxi li l-azzjoni attrici hija preskritta bid-dekors ta' sentejn mid-data ta' l-incident meritu tal-kontestazzjoni ai termini ta' l-Artikolu 2153 tal-Kap.16 tal-Ligijiet ta' Malta, fl-istess hin teccepixxi wkoll li l-*quantum* tad-danni reklamati mill-attur huwa wiehed eccessiv. Dawn iz-zewg eccezzjonijiet huma inkompatibbli ma' xulxin u l-eccezzjoni li l-*quantum* tad-danni huwa eccessiv effettivament toqtol l-eccezzjoni tal-preskrizzjoni in kwantu ma tistax ma tinftiehimx hliel bhala ammissjoni tal-kreditu imma li hemm kontestazzjoni dwar il-*quantum* ta' l-ammont pretiz.

Din l-osservazzjoni ssib konferma f'diversi sentenzi pronuncjati mill-Qrati nostrali bhal ad ezempju fis-sentenza fl-ismijiet **Guido J. Vella A.&C.E. v. Dr. Emanuel Cefai LL.D., Citaz. Nru. 147/88** deciza mill-Qorti ta' l-Appell fil-5 ta' Ottubru 2001, fejn inghad illi *l-eccezzjoni ta' l-appellant illi fi kwalunkwe kaz u minghajr pregudizzju ghall-eccezzjonijiet ohra fosthom dik tal-preskrizzjoni, l-ammont mitlub mill-attur appellat kien esagerat u mhux dovut lilu fl-ammont minnu mitlub, hi inkonsistenti ma' l-istess eccezzjoni tal-preskrizzjoni. Din it-tielet eccezzjoni ma tistax ma tinftiehimx hliel bhala ammissjoni tal-kreditu imma li kontestazzjoni tal-quantum u fis-sentenza fl-ismijiet **Aluminium Limited v. Earli Limited, Appell Civili Nru. 575/98** deciza mill-Qorti ta' l-Appell fis-16 ta' Frar 2004, fejn dwar l-aggravju f'dawk il-proceduri li *t-tieni w t-tielet eccezzjonijiet tas-socjeta**

konvenuta huma kontradittorji, u permezz tat-tielet eccezzjonijiet [sic] is-socjetà konvenuta giet ammettiet li ghandha thallas ghall-appogg lis-socjetà attrici u ghaldaqstant kwalunkwe eccezzjoni ta' preskrizzjoni ma tregix osservat illi d-difensur tas-socjetà appellanti f'dawk il-proceduri ghamel referenza ghas-sentenza moghtija minn din l-Qorti (Sede Inferjuri) fid-disgha u ghoxrin ta' Jannar 1998 fil-kawza fl-ismijiet Antonia Attard Gialanzè v. Emanuel Rizzo et. F'din l-ahhar imsemmija kawza – bhal fil-kawza odjerna – il-konvenuti eccepew: "... illi l-azzjoni attrici hija preskritta a tenur ta' l-artikolu 2148(b) [fil-kawza odjerna l-artikolu 2156(f)] [u fil-proceduri odjerni l-Artikolu 2153] tal-Kodici Civili, u sussidjarjament u bla pregudizzju fi kwalunkwe kaz l-ammont mitlub huwa esagerat" u fis-sentenza li ghadha kemm saret riferenza ghalha, dina l-Qorti affermat hekk: "Dwar is-sottomissjoni ta' l-appellati li t-tieni eccezzjoni tagghom [simili ghat-tielet eccezzjoni fil-kaz odjern] saret bla pregudizzju, anki hawn hemm insenjament car u cioè illi (ara wkoll fost ohrajn id-decizjoni Felice Fenech v. Carmelo Bellia tad-29 ta' Jannar 1960 moghtija mill-Prim' Awla tal-Qorti Civili) "... xejn ma jiswa illi l-kompensazzjoni opponiha in subordine bla pregudizzju ghall-eccepita preskrizzjoni, in vista tal-principju protestatis [recte: protestatio] contra factum non relevat u bil-fatt tieghu stess il-konvenut gie rinunzja ghall-preskrizzjoni...". F'sentenza ohra aktar recenti ta' dina l-Qorti diversament komposta moghtija fil-hamsa (5) ta' Ottubru, 2001 fil-kawza fl-ismijiet Guido J. Vella A.&C.E. v. Dr. Emanuel Cefai LL.D. [già citata iktar 'l fuq f'din is-sentenza] intqal hekk: "L-eccezzjoni ta' l-appellant illi fi kwalunkwe kaz u minghajr pregudizzju ghall-eccezzjonijiet ohra fosthom dik tal-preskrizzjoni, l-ammont mitlub mill-attur appellat kien esagerat u mhux dovut lilu fl-ammont minnu mitlub, hi inkonsistenti ma' l-istess eccezzjoni tal-preskrizzjoni. Din it-tielet eccezzjoni ma tistax ma tinftiehimx hlief bhala ammissjoni tal-kreditu imma li [hemm] kontestazzjoni tal-quantum.

Fid-dawl ta' dan kollu osservat ghalhekk jirrizulta b'mod car li l-eccezzjoni tal-preskrizzjoni sollevata mis-socjetà konvenuta ma tistax u ma ghandhiex tigi milqugha u

Kopja Informali ta' Sentenza

minflok il-Qorti ghandha tissokkta bis-smigh ta' dawn il-proceduri fil-meritu.

Ghal dawn ir-ragunijiet il-Qorti taqta' u tiddeciedi billi tichad l-eccezzjoni tal-preskrizzjoni sollevata mis-socjeta' konvenuta u tordna l-prosegwiment tal-kawza.

L-ispejjez giudizzjarji relattivi ghal din l-istanza ghandhom jigu sopportati mis-socjeta' konvenuta.

< Sentenza In Parte >

-----TMIEM-----